

Hooverja izžvižgali na ulici - Način preklica suhe postave

DETROIT PRIPRAVIL ZA HOOVERJEV OBISK VIHARNE DEMONSTRACIJE, O KATERIH SE TRDI, DA SO JIH ORGANIZIRALI KOMUNISTI. — HOOVER SE PONOVO POSLUŽIL PLAŠENJA LJUDSTVA.

Detroit, Mich. — Sprejem, ki ga je bil deležen predsednik Hoover na ulicah tujaknjega mesta, ko je prišel preteklo soboto zvečer semkaj, ni mogel vzbuditi nade, da bi volitve 8. novembra posebno dobro iztekale za republikanskega kandidata. Deležen je bil namreč vse prej, kakor prijaznega pozdrava. Ze na postaji, kjer se je ustavil Hooverjev vlak, se je zbrala množica kakih 2000 oseb in so zadoneli predsedniku v pozdrav žvižgi, piski in "buuu" vzkliki. — Ta glušiči hrup je trajal skoro pol ure, med časom, ko je moral Hoover čakati, da so policisti napravili po ulicah red, po katerih se je imel kandidat voziti, in pripravili prostor za njegov avtomobil.

Še bolj trnjeva pot je čakala predsednika, ko se je vozil od postaje proti štiri milje oddaljenemu Olympia Stadiumu, kjer je bilo določeno, da se vrši zborovanje. Po celi poti je bilo po ulicah ob straneh nalahčno ljudstva, ki je delalo nemiren hrup. Le tu pa tam se je zaslišal vzklik "Živel Hoover", ki pa je kakor kapljica utonil v morju "buuu" in "Doli z njim". Moški, ženske in celo otroci, vse je porabilo to priliko, da je dalo duška svojemu gnevu do predsednika, ki je ob zadnjih volitvah obljubljal večno prosperiteto, katere pa se je izprevrila v revščino, kakoršne še Amerika ne pozna.

Kakor trdi policijsko poročilo, so vsi to demonstracijo organizirali komunisti. Utegne biti res, a resnica je pa tudi, da bržkone niso imeli dosti težkoč, da so nagovorili ljudstvo in v prvi vrsti brezposelne, katerih je v tem mestu nad 100 tisoč, da pokažejo predsedniku, kaj mislijo o njem.

Oddahnil se pa je končno Hoover, ko je prispel v Stadium, in ga je tam navdušeno pozdravila množica kakih 22 tisoč njegovih vernih republikancev ter je njegovim izjavam med govorom vneto ploskala.

V govoru je Hoover, kakor že ob prejšnjih prilikah, zopet povdarjal, da se dežela vrača na pot prosperitete, da se razmere boljšajo in da bi sedanja izprememba v vladi točasno bila v veliko škodo deželi. Zopet se je torej posluževal istega trika, ki ga je Roosevelt obsodil v enem svojih zadnjih govorov, da hočejo namreč republikanci s plašenjem pridobiti ljudstvo, da bo volilo za nje.

Ker je Roosevelt v svojem zadnjem govoru omenil, da bi se dali izdatki federalne vlade znižati za milijardo dolarjev, se je zdaj v tem oziru oglašil tudi Hoover in dejal, da je tudi on za to, da se ti izdatki znižajo, toda samo za pol milijarde, češ, da je Rooseveltova obljuba o prihranitvi cele milijarde ali sanjarija ali pa zavajanje.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu; čitajte ga!

MOČ KONGRESA NAD USTAVO

Dvojni način, da se odpravi sedanjemu 18. amandmentu. — Predsednik nima pri izpremembah v ustavi nikake besede.

Washington, D. C. — V sedanjem času, ko se splošno pričakuje, da se bo s prohibicijo zgodila neka izprememba, kakoršnakoli že, je glede načina, kako bi se dala ta izprememba izvesti, podal svoje mnenje tudi vrhovni pravnik W. D. Mitchell, predstojnik juridičnega departmanta.

Po izjavi te osebnosti bi bilo kongresu možno, da predloži državam amandment k ustavi, po katerem naj bi se 18. amandment popolnoma preklical in bi bila nato zadeva na isti stopnji, kakor je bila v časih, ko ta amandment še ni bil uveljavljen. Lahko pa kongres stavi državam tudi predlog, da se 18. amandment samo predrugači. To bi pa imelo dvojni učinek. Najprej bi se 18. amandment črtal in nato bi se namesto njega postavila kaka določba, n. pr. taka, kakor je bila že predlagana, namreč, da se kontrola nad prometom s pijačami vrne državam, vendar s pridržkom, da ima kongres oblast, zahtevati od držav, da pazijo nad pijačami tako, da se bodo pred tihotapljenjem varovale suhe države.

Glede predsednika je izjavil Mitchell, da nima z ozirom na izpremembe amandmentov prav nikake moči. Ko je kak amandment od obeh zbornic sprejet, ne potrebuje niti predsednikovega podpisa, niti ga predsednik ne more vetirati. Poslanci in senatorji so torej edini, ki lahko državam predlagajo amandmente.

ROJAK POJE NA RADIO

Chicago, Ill. — Ta torek, 25. oktobra, bo naš znani rojak Mr. Ludwig Skala nastopil v Milwaukee, Wis., in pel na tamkajšnji radio postaji W.T.M.J., in sicer zvečer od 6. do 6:15. Slovenci po vseh naselbinah, do koder sega glas te postaje, naj naravnajo omenjeni čas svoje radie, da bodo slišali prijetni glas tega našega rojaka. Vsi pa, ki ga boste slišali, ste tudi prosi, da pišete karto omenjeni postaji, na kateri izrazite svoje priznanje pevcu in prosite postajo, naj vam da priliko, da ga še večkrat slišite. — Mr. Skala je namreč na tem, da ga postaja za stalno zaposli kot pevca. Odvisno je to le še od odzivov, ki jih bo prejela njegov sedanji nastop. Pomagajmo torej s to malenkostno uslugo svojemu rojaku do stalnega dela in izrazimo mu pismeno svoje priznanje, ki ga zasluži. Mr. Skala tudi rad napravi uslugo nam, da nastopi za društva in organizacije, kadar ga prosijo. Vrnimo mu torej. Pišite karto na omenjeno postajo takoj po končanem nastopu, da ne pozabite.

VNUKA BIVŠEGA CESARJA

Gori na sliki sta sinova bivšega nemškega prestolonaslednika in vnuka bivšega "kajzerja". Starejši princ, Louis Ferdinand, sedeč, je bil dalje časa zaposlen v Fordovi tovarni v Detroitu; zelo se namreč zanima za tehniko. Mlajši, Friderik, je prišel v Ameriko le na obisk. Oba brata sta nedavno odplula domov.

ŽRTVE KOMUNIZMA

Skoraj tri milijone življenj zahtevali komunizem.

Riga, Latvija. — V kratkem bo sovjetska Rusija praznovala 15. letnico boljševiške revolucije. Ako se pregleda vseh teh 15 let nazaj, se mora reči, da se je ta komunistična država v krvi rodila, se s krvjo pojila in se še zdaj koplje v krvi. S terorizmom se je pričela in še danes se s terorizmom vzdržuje. Ustvaritev in vzdrževanje te, v pravem pomenu besede, rdeče države, je stalo skoraj štiri milijone človeških življenj. Stevilo izgnancev, ki jih je komunizem vrgel iz njih lastne domovine, da se morajo zdaj potepati po svetu, je pa nad sedem milijonov.

IZJALOVljENO RAKETIR-STVO

Chicago, Ill. — Nekak poklicni delavski organizator, E. T. Flood, je videl, da tukajšnje učitelstvo še nima nobene unije; predvsem pa je menda videl, da bi se dali lep denar zaslužiti, ako bi se jo njemu posrečilo ustanoviti. S posebnimi letaki je zato sklical shod učitelstva, da so bile zastopane vse šole; ti letaki so nosili podpis "Odbor". Na shodu, katerega se je udeležilo kakih 300 oseb, je povdarjal potrebo unije in objavil, da bi bila pristojbina za osebo po \$10 na semester. Učitelstvo je pa prefirganca kmalu spoznalo in videlo, da je navaden raketir, in ga prosijo. Vrnimo mu torej. Pišite karto na omenjeno postajo takoj po končanem nastopu, da ne pozabite.

PRED VOLITVA-MI V NEMČIJI

"Kajzer" bo nastopil s svojo strankino listo.

Berlin, Nemčija. — V nedeljo, 6. novembra, se bodo vršile v tej državi zopet volitve v državni zbor, že druge to leto. Borba, kakor kaže, bo skrajno ostra. Nič manj kakor 32 strank namreč bo postavile svoje lastne liste. Kako monarhisti predzno dvigajo glave, ojuanečni po poteku zadnjih dogodkov, se razvidi iz tega, da bo pri teh volitvah, prvokrat, kar je v Nemčiji republika, nastopila tudi "cesarjeva stranka". Svojo listo bo imela pa tudi "predsednikova stranka".

NEZNOSNI DAVKI

New York, N. Y. — V tukajšnjem mestu, zlasti v bolj gosto naseljenih delih, se vidi dosti praznih zemljišč, na katerih so še pred kratkim stala poslopja. Davki na ta poslopja so namreč bili tako visoki, da so lastniki izprevideli, da jim boljše kaže, da poslopja, ki jim itak ne prinašajo nikakih dohodkov, enostavno porušijo.

ROJAK UMORIL ROJAKA

Manistique, Mich. — Pravica se je že izrekla nad Geo. Speharjem, tukaj rojenim Slovincem, ki je pred dvema tednoma umoril rojaka Geo. Stefanca, in sicer za steklenico muneke. Pozorišče umora je bila neka farma, pet milj oddaljena od tukaj. Najprej sta se spopadla s pestmi. Pri tem pa je bil Stefanec močnejši in zato je Spehar skočil po puško in svojemu nasprotniku prestrelil vrat. Geo. Spehar je bil samec, star 52 let, doma iz Podloga pri Črnomlju. Tukaj zapušča očeta in brata.

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA!

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Pretekli torek je po naročilu tukajšnjega državnega departmanta izročil ameriški konzul v Santiago, Čile, tamkajšnji vladi dokument, s katerim Zedinjene države priznavajo sedanji režim v Čile. Kakor znano, je moral socialistični predsednik Davila odstopiti.

Tokio, Japonska. — Koncem preteklega tedna je odpoval v Ženevo na zborovanje Lige narodov, ki se bo vršilo tretji teden v novembru, tukajšnji delegat Y. Matsuoka, ki je dobil polno moč, da v vseh zadevah zastopa Japonsko.

Dunaj, Avstrija. — V petek se je vršila nad vse viharne seja tukajšnjega parlamenta. Neki fašist je zgrabil tintnik in ga zagnal proti nekemu socialistu, a je zadel drugega fašista, namreč ministra trgovine, Jakonciga.

Praga, Čehoslovaška. — Vsled resignacije min. predsednika Udrzala zaradi bolezni, se pripravlja odstop celotnega kabineta. Kot nov min. predsednik prihaja v prvi vrsti v poštev J. Malypetr, načelnik poslanske zbornice.

ISKALÁ DELO, DOBILA ZAPOR

New York, N. Y. — 26letna Miss Tiny Kline je s posebnim trikom hotela nase obrniti pozornost delodajalcev. Nad 300 čevljev visoko je dala napeljati vrh od Edison hotela na Palace gledišče in se spustila "na sprehod" po njej pred tisočimi gledalci z ulic. Ko je srečno prišla na drugi konec, sta jo tamkaj med časniki poročevalci čakala tudi dva stražnika, ki sta jo aretirala, češ, da je postavljala v nevarnost življenje ljudi na cesti.

ŽENSKA NE PRIZNAVA UMORA

Ottawa, Ill. — V tukajšnji okrajni ječi, kamor je bila pod obdolžbo umora nad svojim možem Frankom prepeljana, se Mrs. Josephine Steinz (Šetinec) iz Peru, Ill., obnaša tako, da dela vtis, da se ji je omračil um po krvavi tragediji, ki se je dogodila v njih domu na 829 Pine Street, Peru, preteklo soboto teden. Ženska nekaj časa moli, nato se zažene v jok; zdaj se domišlja, da jo je prišel obiskati njen sin, a ga ne puste k njej, nato zopet vidi v svoji domišljiji neko "debelo žensko", ki da jo preganja. Na podlagi tega njenega obnašanja nameravajo zagovorniki zahtevati njeno oprostitev, češ, da je blazna. Ženska pravi tudi, da ji je bilo namenjeno, da bo umorila svojo progro, kajti prerokovano da ji je bilo to, ko je bila še kot mlada deklica v stari domovini. — Na kak način je doletela smrtna usoda Franka Šetince, se ne da dognati. Ve se le to, da je mož, znan prodajalec mehkih pijač, imel z ženo omenjene sobote zjutraj prepri in da je par minut pozneje, ko je stopil z ženo v neko sobo, prišel opozrejen ven, smrtno ranjen, zaboden v hrbet. Ženska trdi, da ga ni ona zabodla.

Iz Jugoslavije.

ŠTEVILKE ŠE VEDNO PRESUNLJIVO GOVORE O STRAHOHOTAH ZADNJE SVETOVNE VOJNE. — DELAVSKE RAZMERE SE ŠE NISO IZBOLJŠALE. — SMRTNA KOSA MED DUHOVNIKI. — NESREČE, NEZGODE IN NOVICE.

Žalostni ostanki svetovne vojne

Dasi je minilo že skoro štirinajst let, kar se je končalo strašno svetovno klanje, je raznih očitnih znakov tega klanja med ljudstvom še vedno veliko. Razne uradne statistike različno poročajo o številu invalidov, vdov in sirot in v ministerstvu socialne politike sestavljajo posebno kartoteko v statistične svrhe. Kakor kaže statistika invalidskega združenja, ki pa ni popolnoma točna, ker se neprestano vrše izpremembe, je bilo leta 1925 v Jugoslaviji 52.425 osebnih invalidov. Vdov, ki so dobivale invalidno podporo je bilo 107.879. Vojnih sirot je bilo leta 1925 32.488. Starišev v vojni padlih bojnikov, ki so dobivali podporo je bilo leta 1925 22.365. — Štiri leta pozneje, leta 1929, se je sestavila nova uradna statistika, ki kaže precej manjša števila. Ta statistika je zadnja in kaže da dobiva državno podporo sedaj 27.532 osebnih invalidov, to je takih, ki so brez rodbinskih članov, 46.822 vojnih vdov, 4784 vojnih sirot in 10.020 starišev padlih in pohabljenih bojevnikov. Dovolj velike številke, ki še danes kažejo strahoto minule svetovne vojne.

Delavce pošiljajo domov

Iz Maribora poročajo, da je koncem septembra vodstvo tovarne za impregniranje brzojavnih in telefonskih drogov in železniških pragov v Hočah zaradi pomanjkanja naročil moralo omejiti svoj obrat, radi česar je seveda bilo več delavcev odpuščenih, ki s strahom pričakujejo bližajočo se zime in z njo združeno neizogibno bedo, ker ni zaslužka. Iz Novoga mesta pišejo, da je parna žaga v Rogu, ki je po svoji velikosti in kapaciteti med prvimi podjetji te vrste v državi, nedavno prenehala z obratovanjem in tako je ostalo na cesti okoli 125 delavcev.

Poljčane na Štajerskem

Kakor se poroča, bodo za Ponikvami, tudi Poljčane dobile kmalu svoj vodovod, za katerega se je pokazala potreba že pred leti. Že pred vojno je namreč nameravala zgraditi vodovod bivša uprava južne železnice, a se je namera radi vojne izjalovila. Sedaj so se pa za stvar zavzeli razni merodajni faktorji in ne bo dolgo, ko se bodo davne želje uresničile. — Povod za hitro rešitev te zadeve je zlasti dala huda letošnja suša in veliko pomanjkanje pitne vode.

Ogenj

Nedavno je ogenj uničil zidnico posestnika Drčarja iz Brezovice na Dolenjskem, ki je zgorela do tal. V zidnici je tekale ven, smrtno ranjen, zaboden v hrbet. Ženska trdi, da ga ni ona zabodla.

dat nesrečo, napravili po vinogradu okoli zidnice veliko škode.

Mala pomota

Pri posestniku Jerasu v Zgor. Tuhinju pri Kamniku so imeli ženitovanje. V veselem razpoloženju je posestnik Jeras segel po steklenici, v kateri je mislil, da je žganje, in napravil iz nje krepak požirek. V steklenici je pa bila octova kislina in ker so ga hitro peljali v ljubljansko bolnico, kjer so mu sprali želodec, je bilo brez življenjske nevarnosti. Strahu je pa le bilo nekaj.

Smrt pobira duhovnike

Dne 30. sept. je umrl v Hrenovicah pri Postojni ondi bivajoči upokojeni župnik Ivan Zupan. Rojen je bil na Visokem pri Kranju v župniji Šenčur 6. maja 1864. — V Novem mestu je umrl dne 2. oktobra zlatomašnik p. Alfonz Furlan, frančiškan, doma iz Vipavske doline, ki spada sedaj pod Italijo. Rojen je bil 25. julija 1856. Bil je zgodovinar, nabožni pisatelj in zelo iskan spovednik. — V Splitu je umrl p. Bernardin Skrivanič, kapucin, rojen 7. marca 1855 v Omišu blizu Splita.

Celje

Celje je tretje največje mesto Slovenije. Ponaša se Celje tudi s tem, da ima prav veliko šol in učnih zavodov, katere obiskuje lepo število nadebudne mladine. Tako je v Celju gimnazija, tri meščanske šole in dve strokovni, in sicer ena trgovska in ena rudarska. Vse te šole obiskuje nad 3000 učencev in učenk. Poleg tega je v Celju še trgovska nadaljevalna šola, šola Glasbene matice, orglarska šola in še vse polno raznih jezikovnih tečajev.

Požar

Na Jelovcu pri Mariboru je ogenj uničil stanovanjsko poslopje posestnika Ivana Kodriča. Radi hribovitega terena in pomanjkanja vode niso mogli gasilci drugega, kakor da so se omejili na reševanje drugih objektov.

Strahove so izzivali

Z Jesenic poročajo, da tudi tam včasih zmanjka fantom takolimenovane srčne kulture, zlasti če se ga nacukajo. Nedavno so v takem stanju šli ob 2. ponoči na pokopališče in kričali ter izzivali "strahove". Mislili so, da so kdo ve kako korajžni. Drugi dan pa se je ta in oni svojega čina sramoval.

Zastrupila se je

Komaj 20 letna Ana Krivec iz Vurberga se je nedavno uredala s srpom v prst. Rano je zamenarila in nastalo je zastrupljenje, kateremu je v bolnici podlegla.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1892.

The first and the oldest Slovene Newspaper in America. Established 1892.

Izdaja vsak dan razen nedelj, posebnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska! EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 5544

Published By! EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon CANAL 5544

Table with 2 columns: Rate (Za celo leto, Za pol leta, Za četrt leta) and Subscription (For one year, For half a year, For three months). Includes rates for Chicago, Canada and Europe.

POZORI! - Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. - Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. - Na dopise brez podpisa se ne ozira. - Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Vladne težkoče v Angliji

Carinska politika vlade narodne sloge v Angliji je povzročila v vladi sami taka nesoglasja, da grozijo liberalni ministri z odstopom. Sedanja vladna koalicija na Angleškem, sestavljena iz konservativcev, narodnih liberalcev in narodnih socialistov, je šla že v lansko 'volilno' borbo s protekcionističnimi gesli ter je napovedovala nekaj gospodarski preporod imperija, če že ne na avtarktni podlagi, pa vsaj na preferenčni osnovi, pri čemer bi vsak član zveze anglosaških narodov zajamčil drugemu gotove prednosti pred državami ostalega sveta.

Ni sedaj prvič, da grozi vprašanje carinske politike razbiti vladno enoto, skovano v trdih časih, ko je Angliji pretil gospodarski polom. Že spomlad se nastala iz istih razlogov v vladi nesoglasja, ko je finančni minister Neville Chamberlain predložil zbornici uvedbo carin na večino uvažanih predmetov, s čimer je Anglija prekinila s svojo, pol stoletja staro trgovinsko politiko svobodne trgovine in se obrnila k zaščitnemu sistemu. Tedaj so v Londonu rešili spor na prav originalen način, ki je prelomil z vso dosedanjo parlamentarno prakso. Sklenili so namreč, da imajo posamezni ministri pravico v zbornici in v vladi glasovati proti vladnim predlogom, ne da bi bili s tem prisiljeni, da odstopijo. Angleška zbornica je torej zavrgla osnovno načelo vladne solidarnosti, samo da je rešila zunanjo fasado vladne narodne sloge.

Toda konservativci, ki imajo veliko večino v parlamentu, odločno vztrajajo pri sklepih ottawske konference, ki pred-

stavljajo po njihovem naziranju minimum potreben za zaščito trgovine in industrije v imperiju. Sporazum je torej skoro nemogoč in voditelju disidentskih liberalcev Herbertu Samuelu in njegovim pristašem končno res ne bo preostalo drugega, kakor da izstopijo iz vlade.

V sedanjem angleškem parlamentu imajo konservativci 472 od 615 mandatov, skupina Johna Simona in Herberta Samuela pa po 35 glasov. Vendar se le skupina Herberta Samuela odločno upira zaščitni trgovinski politiki. Ako bi se torej njegovih 35 poslancev pridružilo 52 poslancem delavske opozicijske stranke, bi opozicija ne imela prav nič večje vpliva kakor dosedaj. Z izstopom dela liberalnih ministrov iz vlade bi se torej vodilne smernice gospodarske in politične linije v ničemer ne izpremenile in bi MacDonald vrh tega z imenovanjem uglednih članov John Simonove liberalne skupine na izpraznjena mesta trdi na zunaj rešil fasado narodne koalicije.

Tega se dobro zavedajo tudi liberalni ministri, ki grozijo z ostavko. Tudi če izstopijo iz vlade, se zato ne bodo priključili opoziciji, ker bi s tem ničesar ne pridobili, pač pa izgubili še oni vpliv, ki ga imajo sedaj v vodstvu celokupne angleške politike. S svojim izstopom iz vlade bi samo dokumentirali pred javnostjo svoje nesoglasje z vladno gospodarsko politiko, sicer pa bi še v naprej podpirali vladno v vseh ostalih vprašanjih. Konservativci so pač gospodarji položaja in pri izvajanju svojega programa niso vezani na nikake kompromise.

KDO BI SE NE SMEJAL?

Lemont, Ill.

S "šivankarji" krojače ves svet nas psuje, prav redko kdo spoštljivo nas imenuje.

Se ni dolgo časa, ko se mi je sanjalo o krojaču. Videl sem ga pri delu. Ko se prebudim, še dolgo mislim na krojača in ugibam, kaj bi pomenile sanje o krojaču. Pozneje sem stikal po zaprašenih knjigah knjižnice in sem končno našel sanjske knjige. Listam ter listam in najdem razlago o krojaču, ki je sledeča: Krojač pri delu pomeni, da s pridnostjo si pomoreš lahko iz revščine. To je gola resnica. To drži, kot da je pribito z žebeljem. To je prav nedolžna razlaga, za katero ni potreba v šoli trgati hlače. Sledi še več. Pri razlagi najdem tudi številko 7. Ta je pa dobra.

Pravijo, da je številka 7 sveta številka. Menda je tudi res. Sedem je bilo lepih krav in sedem polnih klasov, katere je videl v sanjah kralj Faraon. Egipčanski Jožef je razložil sanje, da 7 lepih krav in 7 polnih klasov pomeni sedem rodovitnih let. Za časa Mojzesa je bil postavljen v svetem šotoru zlat svečnik s sedmimi svetilnicami. Svetih zakramentov je tudi sedem. Gospod Jezus je imel govor na jezeru in je povedal o nebeškem kraljestvu sedem prilik, namreč: o sejavi in semenu, o ljulki med pšenico, gorčičnem zrnu, o kvasu, o skriteh zakladu, o biseru, o ribji mreži.

Torej številka 7 je veljala že od nekdaj za sveto številko. Naj pa tako ostane nadalje, si mislim in se pomirim glede sanj.

Ravno sanje o krojaču so mi dale povod, da bom kaj napisal o krojačih in sicer kaj smešnega, da se bo tudi ujemalo z naslovom dopisa: Kdo bi se ne

smejal?

Najprej bom povedal, kako poje o krojaču narodna pesem. Le pazno poslušajte! Tako slove:

Nekoč so trije krojači bili, k' so polža za medvema imeli. So polža na korajžo klicali. Preden pa se z njim na vojsko spuste, krojači vsak svoj testament naredi. Polž jim pokaže zdaj svoje roge, krojači pa svoje orožje odlože. Polž začne pene tiskati, krojačem pa v hlačah — — — Pober se od nas, ti peklenska pošast! Ti nimaš do nas nobene oblasti.

Nadalje: naj sledi poročilo, kako je bil kaznovan prevzetni londonski prodajalec hlač. Neka dne je vstopil v trgovino mož, ki je vprašal, ako imajo hlače za moškega, ki ima samo eno nogo. Seveda, seveda, je hitel trgovec zatrjevati. Kakšne vrste pa želite? Salonske hlače, najboljšje kvalitete ali vrste, ki jih imate. Trgovec je izgubil v ozadje trgovine, poiskal par najboljših hlač, vzel škarje v roke ter odrezal desno hlačnico. Nato pa je prinesel v trgovino hlače ter jih položil pred kupca. Da, da, take vrste bi rad. Koliko pa stanejo? Trideset šilingov. Dobro! Dajte mi jih en par, toda z odrezano levo hlačnico. Trgovec hlače je omedlel, pravi poročilo.

Ker že govorim oziroma pišem o hlačah, bom pa še to povedal, kako se je Ribničan kesal zaradi hlač. Pozvan je bil Ribničan pred sodnika, ker je ukradel hlače. Predno sodnik obsodi Ribničana, mu da sodnik očetovalski poduk in opominja za prihodnost. Ko je sodnik že dolgo prepričevalno govoril

Ribničanu, vpraša naposled sodnik Ribničana, če se sedaj kesá, ker je ukradel hlače. Ribničan ves iz sebe se hitro oglasi in pravi: Gospod, seveda se kesam. Visele so dvojice hlače, pa sem vzel samo ene.

Pa naj bo, bom pa še eno dodal iz zgodovine hlač. Slovníčar se je sestel s krojačem. Kar je pač pričakovati od slovníčarja, ki pri vsaki priliki govori o ednini, dvojnini, množini, o moškem, o ženskem spolu in o srednjem; tako se je tudi to pot vnel sličen razgovor med slovníčarjem in krojačem. Slovníčar namreč vpraša krojača, ali so hlače ednina, dvojnina ali množina? Samozavestno se odreže krojač in pravi: Razume se, če so ene hlače, da je ednina. Presojevalni slovníčar ni bil zadovoljen s krojačevim odgovorom in je tako-le podučil krojača. Glej, hlače so zgoraj, kjer je velika odprtina, ednina. Spodaj imajo hlače dve hlačnici in odprtini so tedaj dvojnina. Vse skupaj pa kar je v hlačah, posebno če je v njih Gorenski Trebušnik, so pa hlače množina.

Vidite, cenjeni braveri A. S. zopet sem bil dosleden naslovu današnjega dopisa. Če ste se med branjem dopisa kaj smejali, tedaj me srčno veselji. Saj v teh pustih, dolgočasnih jesenskih dneh potrebujemo razvedrila. Sneh pa:

... eno prošnjo še imam do Boga večnega: Da bi ostal še zdrav, krepak do dneva srečnega ...

B. W.

SE O SLOV. POLITIČNEM SESTANKU V CHICAGU

Chicago, Ill.

Kakor je bilo že poročano v tem listu od zadnjega petka, se bo vršil v četrtek večer, dne 27. oktobra ob pol 8. uri slovenski politični sestanek v slovenski šolski dvorani na 22nd and Lincoln St. Bo to čisto slovenski shod, katerega se bodo udeležili samo Slovenci in ne druge narodnosti. Potrebno je, da se Slovenci pokažemo sami, koliko nas je in v koliko se mi zanimamo za politično življenje v Chicagu.

Na shod so vabljeni vsi Slovenci in Slovenke brez razlike, h kaki politični stranki spadajo. Gre v prvi vrsti zlasti zato, da pokažemo slovensko število in moč. Ta politični shod bo nekaj slovenski družabni večer. Na programu bodo govori, vmes pa godba; serviralo se bo prigrizek in nekeje bo celo "pušenšenk". Vstopnina, prigrizek in ples popolnoma prosto. Torej ni vzroka, da bi se ne mogli prav vsi udeležiti tega sestanka.

Na programu bodo posebni govorniki. Še celo iz Jolietja je nam obljubil ugledni Slovenec Mr. Anton Nemanich Jr., da nas počasti s svojo prisotnostjo in bo imel na sestanku govor o ameriških Slovencih in njih udeleževanju v gospodarskem in političnem življenju v Ameriki. Poleg tega bo več drugih govornikov. Pripravljalni od-

bor bo skrbel najbolje za red in vse drugo, tako da bo vsak zadovoljen. Vsa, ki čita te vrstice, naj razglasi to vest še svojim prijateljem in znancem.

Posebno pa še vabimo naše nežni spol. Tudi ženske pridite s svojimi možmi na ta shod. Pokažite slovenske žene, da se tudi ve zanimata za boljše bodočnost te dežele.

Vse drugo boste čuli na shodu. Pripravljalni odbor.

RAZNO IZ SO. CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Zopet sem zagal s poročanjem novic iz naše naselbine, pa naj nikdo ne misli, da je to samo zavoljo lepšega. O ne! Je to popolnoma druga stvar. Zadnja dva tedna sem bil tako "bizi," da nikakor nisem mogel dobiti časa da bi vsaj par vrstic napisal. Veste, če človek kar naprej od hiše do hiše hodi in ljudeži nagovarja za to in ono, to ni kakor ni karsibodi, za to treba časa, drugo pa mora med tem pa počakati. Ha, ha! Sicer pa sam ne verjamem, da je to res, da bi jaz tako hodil od hiše do hiše, kakor sem izvedel in če človek sam sebi ne verjame, potem pa že veste, da ni vse skupaj nič. — No, s tem se res nisem ukvarjal, pač pa sem se zamudil s sešitvijo in tako sem popolnoma pozabil na novice. Zato pa naj nikdo ne zamere, če bom katero izpustil.

Kar pri naši mladini bom začel, pri naših "Boostarjih," ki so se v nedeljo dne 2. oktobra kaj lepo skazali nasproti starejšim članom dr. Vitezov sv. Florjana KSKJ in članicam dr. Marije Čistega Spočetja KSKJ., ko so omenjeno nedeljo večer napravili v naši cerkveni dvorani nekaj party, kot priznanje in zahvalo za podporo, ki so jim jo člani in članice omenjenih društev skazale v preteklem poletju, ko so se vselej v tako velikem številu udeleževali njihovih baseball iger, tako doma, kakor tudi kadar so šli igrati v druge naselbine. Na tem mestu rečem, kakor jih je reklo mnogo, da je to od mladine jako lepo, da se na kaj takega spominjo. — Servirali so na tem partyju, ali bolj družabnem večeru, prav okusen prigrizek s pravimi kranjskimi klobasami, katere so kupili pri znanem slovenskem mesarju na "West Side" pri Mr. Kremescu na 22 cesti. Klobase so bile jako okusne in vsak je hotel vedeti, kje so jih fantje dobili. — Samo po sebi se razume, da je bilo treba po takem prigrizku tudi grla pošteno splakniti, za kar je bilo tudi preskrbljeno v dobri meri. Ne smem tudi pozabiti, da je ta večer godba igrala same starokrajske polke in valčke, da se nam je zdelo, kakor na kaki starokrajski ohceti. Fantje so seveda mislili, da bodo vsi starejši člani plesali, pa je nekateri ta "Sport" že minil in se ga nislo vsi posluževali, to se je pa mladina pošteno navrtela, da so bila tla dvorane zribana, kakor nova. Rečeno je bilo tisti večer, da bi bilo lepo, če bi se kdo v časopisu oglašil in mla-

čino za to lepo misel pohvalil. Čakal sem, da bo kdo drugi kaj napisal, a čakal sem zastonj doslej. Zato se pa sedaj oglašam sam in se v imenu cele družbe, ki je bila takrat tam zbrana zahvalim mladini za tako prijeten in zabaven večer. — Ob tej priliki je govorilo tudi več članov in članic obeh društev, starejših kakor tudi mlajših. — Le še več takih večerov, da se stari in mladi bolj spoznajo med seboj.

V torek 11. oktobra je praznovanje svoj rojstni dan Mr. Andrew Požek, na 9600 ave. J. Omenjeni je vodja naših letošnjih baseball igralcev in kakor je vsemu znano, če je dober vodja so navadno tudi igralci O.K. Tako smo imeli priliko videti da je bilo z našimi igralci to poletje, ker so skoro povsod zmagali, kjer so igrali. Fantje igralci so pa svojemu vodji hvaležni za pravo vodstvo in so se na njegov rojstni dan zbrali pri njemu. Novinarja seveda tam tudi ni manjkalo, ker je že tako, da če se mu le posreči, vtakne svoj nos povsod. Omenim naj, da so se fantje svojega vodje spomnili tudi z darilom. Največ je pa ta večer imela dela Mrs. Požek, ker je hitela da je vsem postregla z okrepčili. Lepo je bilo in lepa hvala za povabilo.

Politiko tudi preganjamo, tako le za kratak čas. Kje je pa sedaj ne, ko se pa bližajo predsedniške volitve in se vodijo kampanje strank, katere bo zmagala. V tem namenu je priredil tukajšnji Jugoslav-Amerikan-Citizen Political Club, v katerem je zastopana cela "Jugoslavija," kakor nekateri nazivajo ta klub, ki živi na južni strani svetovne Chikage, svoj politični shod ali sejo, v našo cerkveno dvorano, na katero so bili povabljeni govorniki republikanske stranke. Zbralo se je lepo število rojakov "troimenege naroda," ki so s zanimanjem poslušali govornike. Govorilo je več govornikov, ki so po večini poznani med tukajšnjimi rojaki. Govorili so pa tako prepričevalno o republikanski stranki, da si moral verjeti, pa tudi če si bil prepričan, da ni vse res, kar zatrjujejo. Vsakemu govoru je sledilo burno odobravanje po dvorani in če nisi bil prevleč političen, si bil prepričan, da so vsi, kot eden za republikance. Med govorniki ki so ta večer govorili je bil tudi Mr. E. M. Cross večletni tukajšnji alderman, ki je za naše rojake napravil že veliko dobrega in še vedno rad pomaga v raznih stvareh, če ga kdo poprosi. Njega so v dvorani še najbolj zvesto poslušali. — Omenjeni klub preredi ta mesec še eno tako zborovanje, oziroma sejo in sicer v petek 28. oktobra v Hrvaškem Domu na Commercial ave., kamor bodo povabljeni govorniki demokratske stranke, ki bodo zopet hvaležni svoje pristaše in pa kandidata. Kogar polika zanima, naj ne zamudi. Taka je politika. Vsa berač svojo malho hvali in te razne hvale in graje, človeka (Dalje na 3. strani)

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

Bilo je okrog poldne. Soparni dan v tropični džungli je povzročal, da je bilo vse v nekaki nemarnosti. Tarzan in samca so zaslužili človeški vonj. Bili so se približali arabekemu naselju. Zdal je Tarzan zapovedal svojima spremljevalcema, naj dobro pazijo in sledita njemu. Sam je šel naprej med goste prerijske trave in pazno opazoval na vse strani. Za njim pa sta se pomikala orjaška gorilska samca Chulle in Tagiat.

(59)

Tiho so se prikradli do roba džunglje in so si iz visokega drevesa ogledali arabsko naselje. Blizu drevesa je bil vhod in izhod iz naselja. Kmalu je prišel iz naselbine arabški jezdec, ki je jezdi iskrege vranca. Tarzan je zdaj ukazal Taglatu in Chulku naj ostaneta kjer sta in se naj na noben način ne dasta opaziti nikomur. Sam pa se je pomaknil na vejo, pod katero je vodila pot in se je zagnal nazaj v džungljo.

(Metropolitan Newspaper Service)

Tarzan je bil kmalu na nekem drevesu, ki je raslo pod veliko pročo od kraja džunglje svoje močvirne veje nad potjo, po kateri je jezdi dočim Arab in naselja. Tarzan se je pripravil za napad. Sklenil je, da tje gane Araba, ga razbriši in najprej izpraša glede položaja in arabškem naselju in tudi kje se nahaja Ivana, ki so jo Arabi odvedli, kakor je nam polikarja ta povest. Čepel je na veji in čakal na bližajočega se Araba.

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Arabaki jezdec se je približal in ko je konj dospel pod vejo, je zamislila hribe na drevesu in v istem trenutku je že sedel na konju za Arabom veliki orjaški. Močne mišičaste roke so Araba stisnili, da ni čel niti glasu od sebe. Tarzan mu je odšel vso obleko, računajoč, da se sam in samca preoblečejo v Arabe in se bodo podali kot taki med Arabe v naselje, da jih Arabi ne bodo spoznali pristoje. Glavni nevarnost pride zdaj.

POGLEJTE NA DATUM POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka "10-32", je to znamenje, da se je vam iztekla naročnina. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupona. Obnovite naročnino čimprej, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priloženo vam pošiljam svoto \$..... za obnove moje naročnine za "Amer. Slovence".

Form with fields for Name, Address, and City.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 30 Nedelja — Alfonz Rodr. Angel.
31 Ponedeljek — Krištof. Tomaž Fl.
1 Torek — Vsi Sveti.
2 Sreda — Spomin vernih duš.
3 Četrtek — Hubert. Silvija.
4 Petek — Karel B. Modesta.
5 Sobota — Laetus. Emerik.

Rev. J. C. Smoley:

ŠTIRIHVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTII

Velik strah je prevzel apostole, ko jih je na morju prehitel vihar. Vihar je divjal, da je grozila ladji nevarnost, da se potopi. Gospod je pa mirno spal. Apostoli so prestrašeni zbudili Gospoda in rekli: "Gospod, reši nas, mi poginemo."

Slika je vzeta v neki delavnici v Schenectady, N. Y., kjer dva delavca s posebnimi pripravami poskušata razbiti kapljico olja v sto milijonov delcev.

line uničevala kali kužnih bolezni, ki so se zaredile v močvari. Pred dobrima dvema letoma pa so tudi plimi zajezili pot. Že letos poletje se je malarija znova pojavila v večji meri ter se razširila zlasti na severno planoto nad mirensko dolino.

druge mogotce strah. Omenjeni konzorcij prizadetih interesov za kanalizacijo Mirne in njenih pritokov ter za izsuševanje močvirja, v katerem so poleg pulske pokrajinske uprave zastopane predvsem občine v dolini Mirne ter nekaj veleposelstnikov, bi bil moral že pred nekaj tedni začeti z delom, a je nazadnje docela odpovedal.

Bodi kjerkoli hočeš, naj se ti godi kakorkoli, Bog za te ve in te vidi. In on za te skrbi. Dokaz temu je njegova ljubezen. "Motre li," pravi Izaija, "mati pozabiti svojega otroka? ... In če ga ona pozabi, jaz tebe ne bom pozabil."

Pozno poletje je res kazalo, da to bolezen odnehala. Toda pasji dnevi, ki so se preko avgusta zavlekli skoraj do konca septembra, so povzročili, da se je koncem preteklega meseca nenadoma znova silno razširila. Vse ozemlje s površino okrog 150 kv. km je do kraja okuženo. Epidemija se je z veliko naglico razširila daleč proti severu in jugu v kraje, kjer je ljudje na lastni koži sploh še niso poznali.

Antimalarična akcija v Istri, ki je bila razen v dolini Mirne stalno potrebna tudi v nekaterih drugih okrajih, je po vojni prevzel antimalarični institut za vse tri Benečije (Benečija, Južna Tirolska in Julijska Krajina.) Takrat je rimska vlada določila za pobijanje malarije v Istri 150.000 lir na leto. Ko pa je prevzel oblast v državi fašistični režim, se je ta prispevek stalno nižal, tako da je bilo v zadnjih letih le še po 15.000 lir podpore za pobijanje malarične epidemije v istrskih okrajih.

RAZNE NOVICE IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Bolezni med brati pod Italijo
Dolina reke Mirne v severozapadni Istri je od motovunskih gozdov dalje do njenega izliva v Jadransko morje zelo močvirnata. To je trdi povsem razumljivo, če pomislimo, da je zlasti ob spodnjem delu reke zelo široka in predvsem, da znaša bodec reke na daljšo dolžino 20 km od Svetega Stevana do morja komaj kakih 11 m. Morska plima je včasih zalivala vso dolino vse do Ponte Partona, majhnega naselja, oddaljenega dobrih 10 km od morja. Ozračje je močvirnatih krajev se je širilo po ozkih strmih dolinah na obe plati ter zastrupljalo kraje vse do Buj na severu in Kaštelirja na jugu. Epidemično se je širila v prejšnjih časih zlasti malarija, ki je dajala že v avstrijskih časih zdravstvenim oblastem mnogo posla. Predvsem zaradi te bolezni so takrat dvakrat kanalizirali Mirno, močvirje pa se kljub temu ni docela osušilo. Vendar so bili odtehlj primeri epidemične malarije vedno bolj redki.

deloma pa so stare avstrijske kanalizacijske gradnje popravili in ojačili. Vsa dela so se tedaj izvrševala pod firmo in na račun italijanske nacionalne organizacije bivših bojevnikov, ki jo je rimska vlada izdatno podpirala. L. 1930 pa je ta organizacija nenadoma opustila daljnje gradnje in predala vso akcijo konsorciju neposrednih interesentov. Slednji pa ni pokazal niti dobre volje, da bi nakazelo delo nadaljeval. Izkazalo se je, da je bilo baš to poguba vsega ljudstva daleč naokrog. Pritoki Mirne niso bili kanalizirani, Mirna sama pa je bila že obdana s prilično visokimi obrežnimi zidovi. Zaradi tega se je voda pritokov v veliki meri razlivala po široki dolini in se je le v neznatnem delu izlivala v Mirno skozi ozke odprtine v njenem zidovju. Močvirje se je na ta način čeli dve leti neprestano širilo in pričelo znova zastrupljavati vso pokrajino. Včasih je slana morskava voda, ki je spričo plime zalila velik del do

Fašistični režim se je po dolgem oklevanju na novo lotil velikega dela. Pri tem pa Italijani niso imeli le zdravstvenih namenov, marveč so računali predvsem na nov kompleks plodne zemlje, ki bi ga pridobili s kanalizacijo reke in izsušenjem močvirja. Izsuševalna in kanalizacijska dela so se pričela leta 1925. Do naslednjega leta je bila prva etapa dovršena. Mirno so napeljali deloma v docela na novo zgrajen kanal,

DRUŠTVO SV. JERONIMA
ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.
Sprejema vse zavezane katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta, v mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.
Zborno vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v lastnem prostoru
Za nadaljnja pojasnila se obrnite na spodaj podpisani društveni odbor:
MIKE TOMŠIČ, predsednik,
STANLEY SOBERL, tajnik,
ANTON TOMŠIČ, blagajnik.

Pa saj gre na vse zadnje tudi malarija v račun fašistični politiki, da doseže etnično bonifikacijo odrešene zemlje, da zatre na njej slednji slovanski element, da izroči 13 stoletij njegovo zemljo svojim beraškim in lakomnim sinovom z daljnega juga.

Letalska nesreča
Blizu Gradeža je prišlo do letalske nesreče, ki je zahtevala več žrtev. Civilno letalo je moralo na poti iz Benetk proti Trstu na morju tik ob obali zasilno pristati. Pri tem se je zaletelo ob brežino in se prevrnilo. Potnik Reibmayer iz Avstrije in motorist Viezzoli sta se smrtno ponesrečila, potnik Mamolo in prvi pilot Grassi sta bila težje radiotelegrafista Petrin in drugi pilot Ferrari pa lažje ranjena.

Novo spremembe slovanskih primkov
V poslednjih dneh sta tržaški in reški prefekt podpisala 18 novih dekretov o poitalijancem slovenskih primkov. Med drugimi so bili spremenjeni primki Vitez v Viti, Žiberna v Giberna, Skrinjar v Scrinari, Valtovec v Vatta itd.

Poplave na Vipavskem
Spričo nalivov so Vipava in njeni pritoki tako narasli, da so ponekod prestopili bregove. Voda je preplavila tudi trg Vipavo. Na Glavnem trgu je doseglja višino nad 30 cm. Materialna škoda sicer še ni točno znana, vendar je precejšnija.

Sirom Jugoslavije
Tiha slavnost
Na praznik Marijinega Imena je praznoval v Gornjem gradu nadškof Dr. A. B. Jeglič 35letniško škofovskega posvečenja.

Cerkev popravljajo
Cerkev sv. Ožbolta v Celju popravljajo in prekrivajo. Pri tej priliki opažajo zanimive znake iz prejšnje dobe, iz katerih je razvidno, da je bila cerkev večkrat prezidana in tudi večkrat žrtev požara. Dne 22. septembra je poteklo 400 let, ko so cerkev razdejali Turki.

V JUGOSLAVIJO
Preko Bremena
Z NAJHITREJŠIMI PARNIKI, KAR JIH PLUJE
BREMEN
EUROPA
NORTH GERMEN
LLOYD

DENARNE POŠILJATVE
BOŽIČNA DARILA
svojem domačim v stari kraj je bolj, da pošljete malo preje, kakor pozno zadnji teden. Čemu plačevati posebne stroške za brzovaj? Ako pošljete pravočasno si vse to prihranite. Mi pošljamo denar v stari kraj zanesljivo in točno brez vsakega odbitka po dnevnem kurzu. Denar prinese poštar direktno na dom prejemnikov. Včeraj smo računali:
DINARJI: 100 din \$ 1.95, 250 din \$ 4.50, 500 din \$ 8.50, 1000 din \$ 16.75, 2500 din \$ 42.00, 5000 din \$ 81.00
LIRE: 100 lir \$ 5.75, 200 lir \$ 11.40, 300 lir \$ 16.60, 400 lir \$ 22.00, 500 lir \$ 27.00, 1000 lir \$ 52.75
Za izplačila v ameriških dolarjih: Za izplačilo \$ 10.00 morate poslati \$ 10.80, Za izplačilo \$ 20.00 morate poslati \$ 21.00, Za izplačilo \$ 30.00 morate poslati \$ 31.10, Za izplačilo \$ 50.00 morate poslati \$ 51.30, Za izplačilo \$ 100.00 morate poslati \$ 102.80
Prejemniki dobijo izplačila v dolarjih.
JOHN JERICHI
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Ogenj v premogovniku
Iz Zagorja poročajo, da so se v koterdeškem rovu vnele plasti premoga, katere skušajo s težavo pogasiti.
Nesreča
Posestnik Martin Novljan iz Male Loke, občina Žalna pri Litiji je po nesreči padel pod težko naložen voz. Hudo poškodovanega so s težavo izvlekli izpod voza in spravili v ljubljansko bolnico.

Oderuštvo
Iz Bosne poročajo, da je bil prijavljen sarajevskemu sodišču neki Mitra Ružič, ki je izposojal denar proti silno visokim obrestim. Neki sodarski mojster, Stojadin Milič, si je pri oderuhu izposodil 29,000 dinarjev in mu je v šestih letih plačal samo na obrestih celih 130,000 Din, kljub temu mu je pa dolžan še 160,000 Din, ker je parkrat prolongiral menico. Ružič je sedaj v zaporu radi oderuštva.

Smrt v potoku
V potoku, ki teče skozi vasico Spodnji Log pri Litiji so našli mrtvega 77letnega rudarskega upokojenca Martina Ribiča. Ko je šel v potok po vodo, ga je nad vodo popadla slabost, da mu je glava omanila v potok, kjer se je zadržal.

Ogenj
Na Zgornji Hudinji pri Celju je ogenj uničil kozolec posestnika Filipa Crepiška. Na srečo so gasilci obvarovali nesrečne stanovanjsko hišo, katere so se že plameni prijemali.

Nesreča
Tomažu Križu, delavcu pivovarne Union v Ljubljani je padla na roko težka jermenica in mu zmečkala prste.

Spečega so zabodli
"Junake" so se pokazali neki vinjeni ponočnjaki, ko so ponoči prišli na hlev nekoga posestnika v Rančah in tam zabodli z nožem spečega 70 letnega hlapca Fr. Mom, katerega so moral spraviti v bolnico.

Nesreča v tovarni
V opekarni Unger Ullman v

Spod. Hudinji je bil zaposlen delavec Franjo Jamnik, katerega je hitro prihajajoči voziček podrl na tla in ga nevarno poškodoval.
Lepa svota v dimu
Poročajo, da so v prvi polovici letošnjega leta v Sloveniji pokadili za celih 80 milijonov dinarjev tobaka, smodk in cigaret. Lepa svota denarja, ki se je spremenila v ničvredni smrdljivi dim.

IZ SLOV. NASELBIN. (Nadaljevanje z 2. strani)

kaj lahko zapeljejo, da ne ve kaj je črno, kaj belo. Kdor zna najbolj govoriti, pa naj pove kakor hoče, temu bodo najbolj verjeli. Sicer pa bomo videli v torek, 8. novembra, kje bo zmaga.

Kakor sem izvedel, je Mr. John Vidic, kupil svojo hišo. Malo čudno se to sliši v sedanjih časih, kaj ne? Meni se pa ne zdi preveč čudno. Če je človek toliko let v Ameriki in je znal si preskrbeti "marelo" ko je siljalo sonce, se sedaj prav lahko postavlja. Seveda, vsem tudi ni bila sreča enako mila in nekateri, če so še tako stiskali, se jim je "marela" tudi v najboljših časih zmuznila iz rok. Dosti je pa tudi takih, ki se niso brigali kaj prinese bodočnost in zato je dandanes toliko revščine. Mislim, da bo sedanja depresija marsikaterega ozdravila in bo drugake gledal na dolarčke, če jih bo še kedaj tako služil, kakor jih je. Mr. in Mrs. John Vidicu pa častitamo, pri kupitji, ki je za sedanje čase vsekakor nekaj posebnega in jima želimo, da bi v novem domu zadovoljno živela.

Mislim, da drugih posebnih novic za sedaj ni. Če pa kje katero vjamem, jo bom že drugič objavil, če bom dobil v listu še kaj prostora. Našim naročnikom bi pa le rad povedal, da kateri so dolžni, naj, če le morejo, poravnajo naročnino. Saj veste, da je za vse na svetu hudo in tudi izdajanje lista stane velike stroške. Upam, da bo ta in oni poslušal ta glas. Pozdrav.
Novinar

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških je:
Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota
Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Ill.
POSUJE ŽE 38 LET.
Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago St., Joliet, Ill.
SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA DO \$3,000,000.00
SOLVENTNOST K.S.K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.
K. S. K. Jednota ima nad 24,000 članov in članic v odraslem oddelku in nad 12,000 članov in članic v mladinskem oddelku.
Skupno število krajevnih društev čez 200.
Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 38-letnega obstanka nad \$4,000,000.00.
Glaslo K. S. K. Jednote je: "Vse za vero, dom in narod!"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in bogati potopni organizaciji, zavaruj se pri KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.
K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredlo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.
V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c v razred "A" in 30c v razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina v vsakim dnevno narasta. V slučaju otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača \$1000.00 posmrtnine.
CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA:
Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizko.
DVAJSET-LETNO ZAVAROVANJE:
K.S.K.J. je prva slovenska podporni organizacija v Ameriki, kjer se član(ice) lahko zavarujejo samo za 20 let, proti primeroma nizkemu mesečnemu assessmentu. Po preteku 20 let ne plačujejo nič več posmrtninskega assessmenta. V slučaju smrti se takoj izplača njih posmrtnina.
70-LETNA STAROSTNA ZAVAROVANINA:
Vsak član(ica) K.S.K.J. ki doseže 70 let svoje starosti je upravičen(a) do 70 let starostne podpore oz. je prost assessmenta. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.
Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materijal dvov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnejše organizacije, potrdi se in pristopi takoj.
V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej slovenski katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. let. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 NO. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Kmečki punt

AVGUST ŠENOVA:
Poslovenil Joža Glonar

Grdak je s konjem krenil proti Brdovcu. Pred župniščem je vprašal po župniku. Rekli so mu, da je pri Gregoriču.

Pohitel je tje in zajahal naravnost na dvorišče. Pred hišo so sedeli župnik, Ilija Gregorič in župan Ivan Horvat.

"Pozdravljeni!" ga pozdravi stari Babič, "kaka sreča Vas je prinesla na Brdovec, gospod Grdak?"

"Nesreča, oče!" je s solznim očesom odvrnil upravitelj. "Berač sem brez strehe in brez vsega."

"Za Božjo voljo, kako?" se je preplašil župnik.

"Kako?" se je Grdak bridko zasmel, "madžarski carinarji so me za mojo zvesto službo pogнали kakor psa in ves imetek izročili susjedskemu krvniku." Vsi trije so prebledeli kakor mrtvi.

"Ves imetek Tahu?" je Ilija skočil na noge. "Torej to je pravica!"

"Usmili se nas, o Gospod!" je sklenil župnik roke.

"Srce mi pravi," je nadaljeval Ilija z drhtečim glasom, da bo tekla kri. Boga mi, da bo." Horvat pa je pograbil svojo župansko palico, jo na kolenu prelomil in vrgele daleč od sebe:

"Vrag te vzami!" je zaškripal z zobmi, "če vragovje pravico krojijo, je poštenega človeka sram vršiti usobel sodnika."

"Kaj pa Vi, ubogi moj prijatelj?" je vprašal Babič Grdaka.

"Kaj jaz vem? Ničesar nimam. Ono moje malo posestvece na Ogrskem, ki sem ga podedoval po materi, so mi vzeli Batori. Moj brat ima koš otrok in košček zemlje, toda vendar bom šel k njemu, dokler ne najdem nove službe."

Tedaj se je oglašil Gregorič: "Ne zamerite mi, plemeniti gospod, mojih besed. Vi ste plemič, jaz sem kmet, človek pa sem vendar le. Vi ste pri moji veri, velik poštenjak in dober kakor kruhek. Ves kraj moli k Bogu za Vašo srečo, pa Vas zadene taka nesreča. Pa bodi! Naša sreča vedo, kaj ste dobrega za nas storili; globoko smo vse to zapisali v naša srca in niti vrag tega ne bo izbrisal. Koliko gorja ste odvrnili od naših bednih glav, ve vsako dete, in tudi nad mojo siromašno streho bi bila prišla škoda, da ni bilo Vas. Naj Vas ne bo moje ponudbe sram. Ti meni, jaz tebi, Bog pa naj vse skupaj blagoslovi, tako je stari pregovor. V ribniškem kraju imam nekaj zemlje in hišico. Umaknite se tje, tukaj ne boste varni. Tahi je divja zver. Tam gospodarite, kakor veste, dokler se stvar na boljše ne obrne. Ne zamerite mi, gospod, toda ponudba prihaja od srca. Tukaj — pri nas — je nadaljeval kmet, "se bo, tako se mi zdi, marsikaj zgodilo." Grdak je prijel močno kmetovo roko in ginjen odgovoril:

"Dobro! Sprejemem, poštenjak moj, da te ne užalim. Ti si človek, pravi človek. Plemič bo kmetoval kmetu, dokler ne bo dobil pravice od kralja!"

Nem in s sklonjeno glavo je župnik gledal ta prizor. Na to je vzdignil glavo, povzdignil roke k nebu in rekel:

"Vzdignite, ubogi moj prijatelj, srce k Bogu! Trda so pota življenja in težke izkušnje, ki nam jih pošilja Gospod. Toda nosite ponižno svoj križ, kajti ponižani bodo povišani, gorje pa onemu sinu človekovemu, ki je iz svojega srca izbrisal najlepše besede Odrešenikove; ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe; gorje mu — ker bo prišla sodba nad pravičnikom in grešnikom. Da, vidim, sodba bo prišla, strašna sodba, ker je roka božje pravice omahnila, ker je greh preplaval svet. Poplačaj Vam pravični Bog vso Vašo dobrotu, s katero ste ubogemu ljudstvu omilili strašno suženjstvo."

XXIII.

"Ljubo mi je, gospa mama," je rekla Anka Konjska Uršuli Heningovi, da ste prišli z Zofko za nekaj časa k meni v Zagreb. Saj poznate Martino sanjarsko naravo, ki bi nam Zofko počasi popolnoma spremenilo. Zvolovljna je, molčeča in razdražljiva, ter še vedno pričakuje svojega Miliča, ki pa se vendar ne bo vrnil."

"Ne bo vrnil?" je naglo vprašala Uršula.

"Nikakor ne! Poslušajte me samo, mama. Jaz sem se o naši stvari mnogo razgovarjala z Alapičem. Rekel mi je, kako že par mesecev Taha obrača in obdeluje in kako gre to težko, jaz pa sem mu potožila naše nepravilke, da še nič nismo smeli reči Zofki in kako ste s prisego zavezani Miliču, in da bi bilo vsekakor treba izvedeti, kje ta mladenič je in ali je sploh še živ. Alapič je nekaj časa razmišljal, nato pa je obljubil, da se bo mogoče našla kaka pomoč. Poznam, je rekel, prefriganca po imenu Drmačiča, pisarja, ki ga je Tahi izpodil iz službe. Ta človek se niti vraga ne boji. Poslal ga bom kakor vohuna za Miličem, po katerem Ambrož vsepovsodi izprašuje. In Alapič ga je poslal."

"In sedaj?" jo je prekinila Uršula.

"Včeraj se je vrnil, mama."

"In Milič?"

"Živ je, toda v sužnosti."

"Naj Vam povem, Alapičev ogleduh je na slepo srečo krenil v one naše kraje, ki jih drži Turki v rokah, in je začel izpraševati, kje se nahajajo sužnji, ki so bili pred več leti ujeti pri Kanži. Mož je popolnoma pravilno ravnal. Najprej je bilo treba poiskati Mogaiča. V njegovi bližini bo menda tudi Milič, če ni padel. Poslali so ga v Kostajnico, od tam v Stubico in dalje v Banjo luko. Drmačič je začel izpraševati pri frančiškanih, ki vedo za krščanske sužnje. In je pravo zadel. Povedali so, da v hiši nekega bega pri Banji luki že kakih pet let živi mlad človek po imenu Mogaič. In da je pred tremi leti preko Save prišel drug človek z odkupnino za Mogaiča, da pa je prebrisani Turek obdržal njega, odkupnino in Mogaiča. To Vam bodi na kratko povedano v tolažbo. Vse kaže, da se naš vitez ne bo vrnil, ker je njegovo posestvo, ki ga upravlja Ambrož, prezadolženo, zaradi odkupnine, ki si jo je izposodil. Vaša duša je torej lahko mirna in upam, da bomo nit, ki jo sedaj že tri leta pletemo, vendar enkrat srečno dopletli. Taha je, kakor čujem, omečila pravda, ki ste jo znova začeli pred kraljem in na katero njegovi bratšlavljski prijatelji nimajo vpliva."

"In Ambrož?"

"Njega se ne bojim," se je nasmehnila Anka. "Zdi se mi, da že sam obupuje nad svojim miljenecem, ker mu je vse izpraševanje po njem ostalo brez uspeha. Vsekakor pa moramo biti oprezní. Na eni strani nam pomaga Stepko, ki je za to, da vzame Zofka Tahovega sina. Tako je, draga mamka, vse pripravljeno. Vi ste dovolj dolgo čakali, glavna stvar pa je sedaj, da se Zofka ne bo več upirala. Ali ste ji na kak način pripravili?"

Govorila sem ji na sploh o možitvi, Tahovega sina pa ji seveda nisem omenila."

"In ona?"

(Dalje prih.)

MOLITVENIKI.

ki jih ima v zalogi Knjigarna Am. Slovenca.

SLOVENSKI MOLITVENIKI

"BOGU KAR JE BOŽJEGA", priredil F. S. Finžgar, Zelo pripraven molitvenik za moške, zl. obreza..... 85c

KAM GREŠ, trde platnice z zlato obrezo..... 1.00

MOLITE BRATJE, velik tisk, zelo pripraven za starejše ljudi, vendar primerne oblike za moške za v žep. V usnje vezan z zlato obrezo..... 1.25
Rudeča obreza 85c

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE:
Umetno usnje trde platnice, zl. obreza..... 1.00
Umetno usnje vatirane plat., zl. obreza..... 1.00
Pristno šagren gladko usnje, zl. obr..... 1.50
Pristno prešano šagren usnje, zl. obr..... 1.50
V platno vez., zlata obreza..... 75c
V usnje vez., zlata obreza..... 1.00
Vatirane platnice, zlata obreza..... 1.25
Bele koščene platnice, zl. obreza..... 1.25

MARIJA VARHINJA:
V platno vezan 75c
Fino usnje, vatirane platnice 1.50

NEBESA NAŠ DOM:
V platno vezan 75c
Fino usnje, vatirane plat., zl. obreza..... 1.50

OČE NAŠ: Vatirane platnice, zlata obreza..... 75c
Bele koščene platnice, zlata obreza..... 75c

RAJSKI GLASOVI: V platno vezan 75c
SLAVA MARIJI, spisal Rev. K. Zakrajšek, debelejši tisk.
Fino usnje vatirane plat., zlata obreza..... 1.50

SVETA URA: V platno vezan 85c
V fino usnje, zlata obreza..... 1.50

SVETA POMLAD: Lepo vezan, zl. obreza..... 75c

VEČNO ŽIVLJENJE, spisal Gregor Pečjak, doktor bogoslovja. Lepo vezan z zlato obrezo. Zelo praktičen molitvenik 1.25

VODITELJ V SREČNO VEČNOST: V platno vezan 75c

ZDRAVA MARIJA, molitvenik lepe oblike izdelan in vezan na več načinov in stane:
Mala oblika, zlata obreza 85c
Večja oblika, zlata obreza 1.00
Bele koščene platnice, zlata obreza..... 1.00
Zlate platnice 1.50
Vez., rdeča obreza 75c

HRVATSKI MOLITVENIKI

SLAVA BOGU, fine usnjate vatirane platnice, zl. obr. 1.75

UTJEHA STAROSTI, fino vezan, zlata obreza..... 1.50

VRTIČ GOSPODINJI, usnjate vatirane platnice, zlata obreza, pripravne oblike za v žep..... 1.50
Koščene platnice, zlata obreza 1.50

ZVONČEC NEBEŠKI, fine usnjate platnice, zlata obreza 1.50

ANGLEŠKI MOLITVENIKI

THE DEVOUT CHILD, (za otroke), male oblike..... 15c

Boljša vezava s sliko na platnicah 25c

LITTLE COMMUNICANTS PRAYER BOOK, (za otroke) 45c

MANUAL OF CATHOLIC DEVOTIONS, (za mlajše in starejše), zlata obreza 1.00

KEY OF HEAVEN, (za mlajše in starejše), v usnje vezan, zl. obreza 75c

V boljše usnje vezan, zlata obreza..... 1.00

Fino usnje, mehke vatirane platnice 1.50

Koščene platnice, zlata obreza, z lepo sliko na platnicah 1.50

Koščene platnice, s sliko na platnicah, znotraj na platnicah vdolan lep križ, lep molitvenik..... 1.75

THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE, v fino usnje vezan, zlata obreza 2.50

Usnje, rdeča obreza 2.00

Ko naročate molitvenike, vedno omenite, kako vrsto vezavo želite, da bo tako mogoče po želji ustreči vašemu naročilu. Naročilom je pridejati potrebni znesek v Money Orderu, bančnem draftu, v znakah, ali v gotovini. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

NOV ŠPORT

Zadnje čase so si že menda vsega siti ljudje izmislili nov šport, ki je baje tudi jako prijetna zabava. Plavalcu ni treba drugega, kakor da vzame s seboj v vodo nalašč za to pripravljeno jadro, se zanj prime in mirno leže na vodo. Jadro ga kar samo nosi naprej po morju.

ČUDEN ZRAKOPLOV

Na Nemškem so nedavno razstavili čuden tip zrakoplova, ali bolje rečeno letedečega avtomobila. Letalo s kabinami je brez kril. Dvigne se pa v zrak s pomočjo kril, ki so zelo podobni velikemu propelerju, ki so z vijaki pritrjena na letalo in sicer na streho kabine, ali če hočemo to čudno stvar imenovati avto, na streho avtomobila. Taka krilca so tri in če se vse troje krilc povesi, ni vse letalo večje kakor navaden avtomobil, v katerem je prostora za štiri osebe.

ODKRITA SKRIVNOST

Za veliko skrivnost se smatra vsakoletna ptičja selitev iz mrzlih severnih dežel v južne kraje. Nikakega koledarja nimajo in vendar vedno odlete o pravem času, da jih v severnih deželah ne zajme zima. Sedaj poročajo listi, da se je Dr. J. N. Doer-ju, ki je član dunajskega centralnega meteorološkega zavoda posrečilo razkriti skrivnost te skupne selitve ptičev, češ, da je v zvezi z meščevno svetlobo. Številna opazovanja v vseh krajih, so to njegovo domnevo potrdila.

NENAVIDEN DOGODEK

Na travnik posešenika Antona Šauca v Slovenje građecu sta večkrat prihajala mlada srna in kraven srnjak šestak. To pa ni bilo prav nekemu drugemu srnjaku, ki so ga prav tako krasili krasni rogovi in nekega večera sta se oba srnjaka vpriči srne spoprijela zares. Pokanje rogovja je ubogo srnico preplašilo, da je zbežala nazaj v gozd, privabilo je pa Šaucovega hlapca, ki je nedaleč od tam sekal drva. Srnjaka sta bila tako zamišljena v svoj dvoboj, da nista opazila bližajočega se človeka. Šele ko ju je krepko potresel za rogovje sta se zavedla, da treba bežati, toda bilo je prepozno. Le enemu srnjaku se je beg posrečil, drugega je pa hlapec z močnimi rokami obdržal in ga gnal domov.

SPOMIN NA NEKDANJI DENARNI PROMET

Sarajevski gostilničar Jakov Milinkovič je našel med starimi

spisi 92 let staro pismo, ki ga je napisal ugledni sarajevski meščan že umrli Manojlo Jeftanovič, stari oče sedanjega predsednika mestne občine. Pismo je bilo namenjeno nekemu Jeftanovičevemu prijatelju v Tuzlo, katerega je nosil oče Jakov Milinkoviča, ki je bil pri Jeftanoviču v službi. S pismom je poslal v Tuzlo tudi 27,488 starih avstrijskih kovancev-grošev, da jih v Tuzli zamenjajo v zlatnike. Nevarno je pa bilo tedaj prenašanje denarja, ker so na vseh krajih prežali različni razbojniki in roparji. Pokojni Milinkovič je pa večkrat trgoval po svetu s čebulo, katero je prevažal iz kraja v kraj, tako je sedaj ta denar spravil v vreče med čebulo in roparji se zanj niso zmenili in tako je srečno izvršil poverjeno mu nalogo.

ZADNJA DIRKA

Pri eni zadnjih avtomobilskih dirk na broklandskem dirkališču pri Londonu, se je smrtno ponesrečil avtomobilski dirkač Clive Dunfee, ko je s svojim dirkalnim avtom stromoglavil nad 64 čevljev globoko. Predno je odšel na dirkališče je svoji ženi, ker mu je branila iti, za gotovo rekel, da bo to zadnja dirka, ki se je še udeležil. Bila je prav zares zadnja in prav gotovo ni mislil na tak tragičen konec.

ALWAYS Kitchen-Fresh! KRAFT Mayonnaise
Velvet-smooth... piquant! A delicious blend of selected oil, mellow vinegar, choice eggs, rare spices. Mixed in small batches for perfect flavor. Delivered fresh to grocers every few days. Try it!

NOW OFFERED AT REDUCED PRICES

SUCH IS LIFE—

SMOKE AROMAS
A CIGAR GUARANTEED TO BE FREE FROM NICOTINE OR OTHER ILLEGAL DRUGS
"... had about Fred. They found cigarettes on him. He claimed they were made of corn silk, but it's no use. He'll be lucky if he's out in ten years."

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premajno.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

V uradu "Amer. Slovenca"

—lahko kupite Money Ordre od American Express Company;

—lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;

—lahko plačate vaše račune za luč in plin;

—lahko dobite raznovrstne informacije kot:

—o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in

—o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;

—o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;

—izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik

Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.